

Bosna i Hercegovina

2,616 osoba je neregularno stiglo u decembru, čime je brojka ostala stabilna u poređenju sa prethodnim mjesecom (2,492) te se povećala za gotovo osam puta u poređenju sa decembrom 2021 (336). Tri prvodeklarirane zemlje porijekla su Afghanistan (69%), Kuba (7%) i Kongo (4%).

Služba za poslove sa strancima (SPS) je izdala "Potvrdu o iskazanoj namjeri za traženje azila" (AISA) za **95%** njih (**2,484** osoba).

12 osoba je registrovalo svoje zahtjeve za azil pri Sektoru za azil (12 predmeta osoba iz Turske, Ruske Federacije i Ukrajine).

Svih **8** zakazanih intervjuja za određivanje izbjegličkog statusa su i održani.

7 odluka* (5 slučajeva za 7 osoba) je izdato, i to u 6 slučajeva dodjelom subsidijarne zaštite te jednom negativnom odlukom. 13 zahtjeva je na drugi način zatvoreno (8 slučajeva za 13 osoba).

1,349 tražilaca azila i migranata je bilo smješteno u prihvatne centre na kraju decembra, dok se procjenjuje da je između 85-245 lica boravilo van formalnih smještaja, većinom u Unsko-sanskom kantonu.

Prosječno vrijeme čekanja*** za 12 osoba koje su podnijele zahtjev za azil u decembru je bilo **28** dana.

KLJUČNE OSOBE OD INTERESA UNHCR-A SA KRAJEM DECEMBRA

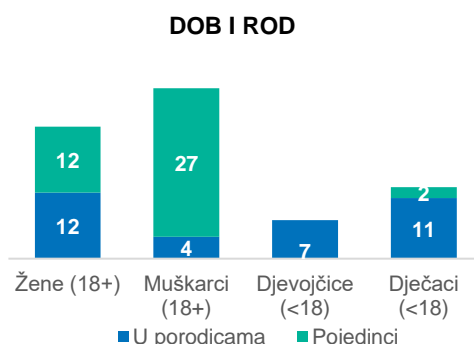
22 osobe čekaju na registraciju svojih zahtjeva za azil uz pruženu pomoć od strane UNHCR-a / Vaših Prava BiH

75 tražilaca azila čeka na obradu svojih zahtjeva i donošenje odluke

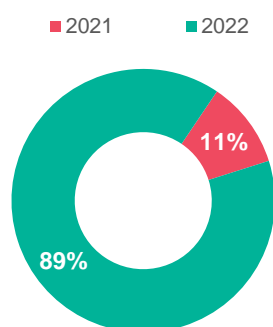
149 osoba je pod međunarodnom zaštitom, od čega **45** uživa izbjeglički statusom, a **104** osobe su pod subsidijarnom zaštitom

28 je apatrida i osoba u riziku od apatridije

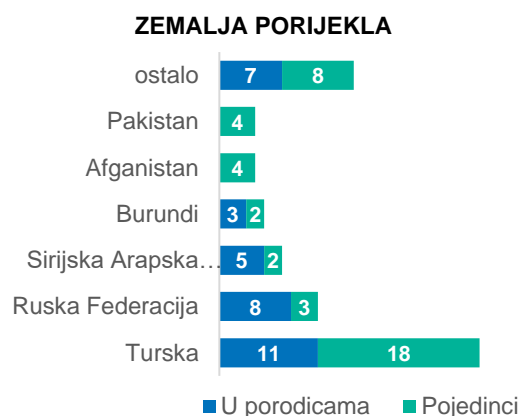
BROJ ZAHTJEVA ZA AZIL KOJI ČEKAJU OBRADU I KONAČNU ODLUKU SA KRAJEM DECEMBRA: 75

PO GODINI REGISTRACIJE

ŠEST BROJČANO NAJZASTUPLJENIJIH ZEMALJA PORIJEKLA

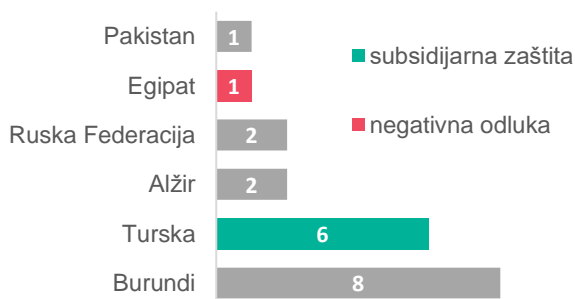

12 odraslih žena samica

20 djece, od kojih su **2** djeteta bez pratnje ili odvojena od roditelja

ODLUKE* U DECEMBRU

PRESJEK PO ZEMLJI PORIJEKLA (SVE INSTANCE)

* Odluke nisu pravosnažne.

** Prosječno vrijeme obrade (u danima) od registracije zahtjeva za azil do prvostepene odluke (na nivou predmeta). Odluke na koje je uložena žalba nisu uključene.

*** Vrijeme čekanja (u danima) između izdavanja AISA-e i datuma registracije zahtjeva za azil (na nivou predmeta), ne uključujući registracije obavljene u Imigracionom centru ili zatvoru.

OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM NA KRAJU DECEMBRA

PO ZEMLJI PORIJEKLA

AZIL U BOSNI I HERCEGOVINI U 2022.

Usprkos činjenici da, kad se uporede 2021. i 2022. godina, broj osoba koje su izrazile namjeru za azil se udvostučio, uočen je pad broja registrovanih zahtjeva za azilom: 149 u toku 2022. poredeći sa 167 u 2021. godini, te 1,572 u 2018. U 2022. godini, prosječno vrijeme čekanja na registraciju zahtjeva za azil je bilo 64 dana, dok je to u 2021. bilo 181 dan. Slično tome, prosječno vrijeme obrade** zahtjeva za azil, koje je bilo 444 dana u 2021. godini, je smanjeno na 306 dana u 2022. Ova dva poboljšanja su za pohvalu jer omogućuju osobama u potrebi za međunarodnom zaštitom brži pristup proceduri, a samim tim i svojim pravima, te generalno čine sistem azila u BiH pouzdanijim i efikasnijim.

Među 46 pozitivnih odluka o azilu koje su donesene u 2022. godini, UNHCR sa žaljenjem uočava da niti u jednom slučaju nije dodijeljen status izbjeglice, nego su sve odluke dodjeljivale status subsidijarne zaštite. Nadležni organi moraju obezbijediti da se osobama koje zadovoljavaju pravnu definiciju izbjeglice dodjeljuje status izbjeglice a ne subsidijarne zaštite, jer ona ne daje toj osobi mogućnost spajanja sa porodicom, dobijanje putnih dokumenata i put ka naturalizaciji. Subsidijarna zaštita je data opcija koja bi se trebala razmatrati tek nakon što se zaključi da osoba ne zadovoljava kriterijume za status izbjeglice.

FOKUS NA RUSKOJ FEDERACIJI

Krajem decembra, grupa ruskih državljana iz Čečenije ušla je u BiH po bezviznom režimu, navodno planirajući da traže azil u Hrvatskoj, a zbog ruske regrutacije za rat u Ukrajini objavljene 21. septembra. Prema izvještajima, oni su ušli bez problema u Hrvatsku kod Velike Kladuše. Bez obzira na to, neke grupe su naišle na problem kod ulaska u BiH, po dolasku na sarajevski aerodrom. S tim u vezi, procedura za podnošenje zahtjeva za azil na međunarodnim aerodromima bi se trebala definisati, čime bi osoba kojoj se onemogućio ulazak na teritoriju imala, u najmanju ruku, mogućnost razgovora i savjetovanja sa pravnikom o daljim mogućnostima.

Što se tiče neregularnih dolazaka iz Ruske Federacije koje su registrovali nadležni organi, u toku 2022. godine došlo je do porasta broja. Dok je u ranijim godinama taj broj bio manji od 10 lica godišnje, u toku 2022. on se popeo na 63 osobe, sa uočenim povećanjem od oktobra mjeseca. Od tih ruskih državljana, 36 je izrazilo namjeru da traži azil u BiH, a 15 je registrovalo svoj zahtjev za azil.

Prema Priručniku UNHCR-a, iako strah od progona i kazne zbog dezertiranja ili izbjegavanja regrutacije ne predstavlja sam po sebi osnovan strah od proganjanja, osoba se može smatrati izbjeglicom ako se, na primjer, može dokazati da bi zbog toga pretrpio nesrazmjerno strogu kaznu za vojni prijestup zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili političkog mišljenja; ili da bi služenje vojnog roka zahtijevalo učešće u vojnoj akciji suprotno njegovim stvarnim političkim, vjerskim ili moralnim ubjeđenjima, ili valjanim prigovorima savjesti. Štaviše, tamo gdje međunarodna zajednica osudi vrstu vojne akcije sa kojom se taj pojedinac ne želi da poveže jer je suprotan osnovnim načelima ljudskog ponašanja, kazna za dezertstvo / izbjegavanje regrutacije se može smatrati proganjanjem i dovesti do odobravanja statusa izbjeglice.

UKRAJINSKI DRŽAVLJANI KOJI BORAVE U BiH: 149 s krajem decembra

12 osoba kojima je odobrena subsidijarna zaštita

2 tražitelja azila koji čekaju intervju ili konačnu odluku

2 osobe kojima je izdata AISA

131 osoba koja se prijavila na privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga, što im omogućava boravak do 6 mjeseci ali bez prava (osim prava boravka)

2 osobe koje borave po bezviznom režimu, što im omogućava boravak do 30 dana ali bez prava

AKTIVNOSTI OBRAĐIVANJA POSTUPKA AZILA U PERIODU 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Zahtjevi	245	167	149
Izbjeglički* status	1	5	0
Status subsidijarne zaštite*	31	28	46
Odbijeni zahtjevi*	54	49	28
Slučajevi zatvoreni iz drugih razloga*	546	184	162

VREMENSKI OKVIR POSTUPKA AZILA s krajem decembra

64 dana

Prosječno vrijeme čekanja registracije zahtjeva za azil*** za zahtjeve registrovane u 2022. godini

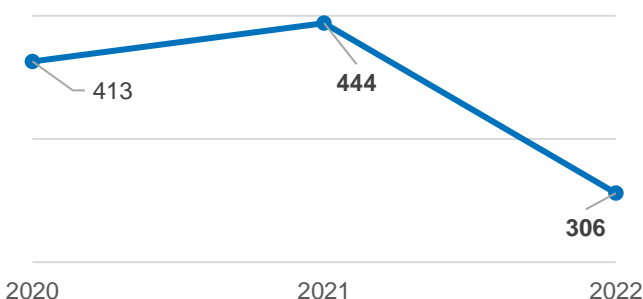
278 dana

Prosječno vrijeme (u danima) od registracije zahtjeva za azil do intervjua za određivanje izbjegličkog statusa, za intervjue održane u 2022. godini

306 dana

Prosječno vrijeme obrade** za prvostepene odluke donesene u 2022. godini

PROSJEČNO VRIJEME OBRADE** 2020-2022 s krajem decembra

* Odluke nisu pravosnažne.

** Prosječno vrijeme obrade (u danima) od registracije zahtjeva za azil do prvostepene odluke (na nivou predmeta). Odluke na koje je uložena žalba nisu uključene.

*** Vrijeme čekanja (u danima) od izdavanja AISA-e do datuma registracije zahtjeva za azil (na nivou pojedinačnog predmeta), ne uključujući registracije obavljene u Imigracionom centru ili zatvoru.

INFORMACIJE O DOSTIGNUĆIMA U DECEMBRU

- **284** osobe su dobile informaciju vezanu za azil u BiH
- **55** lica je dobilo besplatnu pravnu pomoć vezanu za postupak azila u BiH
- **307** osoba je dobilo psihosocijalnu pomoć
- **23** osobe su pohađale kurseve B/H/S jezika kao dio obrazovnog i stručnog osposobljavanja, te okupacionog treninga, kao i u sklopu procesa integracije
- **1** strateški / prioritetni slučaj iz kategorije interno raseljenih lica i povratnika je riješen
- UNHCR, u saradnji sa svojim partnerom Katoličkom službom za pomoć (CRS) i Društvom Crvenog krsta u BiH, završila je drugi krug raspodjele vaučera za kupovinu hrane i higijenskih artikala u sklopu programa podrške izbjeglicama iz Ukrajine.
- UNHCR i njegov partner Vaša prava BiH su 01. decembra organizovali okrugli sto na temu pružanja besplatne pravne pomoći licima u riziku od apatridije, te raseljenim licima i povratnicima, na kome su okupili nadležna ministarstva sa svih nivoa vlasti, te odabrane centre za socijalni rad.

Štand UNHCR-a i njegovog partnera Inicijative žena BiH (BHWI) na Diplomatskom zimskom bazaru u Sarajevu, 3. decembar 2022.

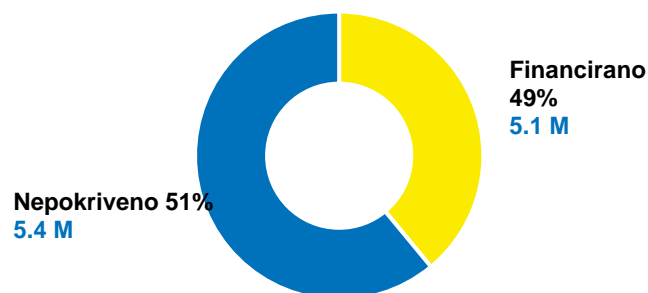
Osoba od interesa UNHCR-a uključena u tromjesečni kurs stručnog osposobljavanja za posao kuhara, kroz podršku UNHCR-ovog partnera Katoličke službe za pomoć (CRS)

NOVOSTI I DOGAĐANJA

- UNHCR, zajedno sa svojim partnerom Inicijativom žena BiH (BHWI), učestvovao je u Diplomatskom zimskom bazaru u Sarajevu, godišnjem humanitarnom događaju koji organizuje međunarodna zajednica. Na događaju, BHWI je prezentovao ručne radove i nacionalna jela koja su napravile izbjeglice i tražitelji azila.
- U 2022, UNHCR BiH je pomogao Giorgio Ghiotto-u, italijanskom režiseru dokumentarnih filmova, u izradi kratkog dokumentarca „Nihada – Nevidljivi snovi“ o osobi iz Sarajeva koja živi bez dokumenata i pod rizikom je od apatridije. Dokumentarac, koji je premijeno prikazan na 28. Sarajevskom filmskom festivalu, predstavljen je na veb stranici UNHCR-a i društvenim mrežama u decembru.
- 10. decembra, UNHCR je doprinio obilježavanju Svjetskog dana ljudskih prava u BiH upriličivši izvođenje pozorišne predstave „Game“ u Sarajevu. Predstavu, sačinjenu od svjedočenja izbjeglica koje su boravile u Izbjegličkom prihvatnom centru „Salakovac“ u blizini Mostara, je izveo Mostarski teatar mladih ([Facebook post](#)).

INFORMACIJE O FINANCIRANJU

Financijske potrebe: **10.5 miliona USD**

UNHCR BiH je zahvalan na podršci svojim donatorima u 2022: [Sjedinjenim Američkim Državama](#) | [Evropskoj uniji](#) | [Austriji](#)

U realizaciji svog programa u 2022., UNHCR je saradivao sa vladinim partnerima – Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvom sigurnosti, Službom za poslove sa strancima, kao i sa parterima iz NVO sektora – Inicijativom žena BiH, Katoličkom službom za pomoć (CRS) i Vašim pravima BiH.